

ÖZEL YETENEKLİ BİREY

VELİLER VE ÖĞRETMENLER İÇİN

Merak Edilen
Sorular

13 Soru
Cevap

1. ÖZEL YETENEKLİ BİREY KİMDİR?

Yaşıtlarına göre daha hızlı öğrenen; yaratıcılık, sanat, liderliğe ilişkin kapasitede önde olan, özel akademik yeteneğe sahip, soyut fikirleri anlayabilen, ilgi alanlarında bağımsız hareket etmeyi seven ve yüksek düzeyde performans gösteren bireyi ifade eder.

2. ÖZEL YETENEKLİ BİREYLERİN TANILANMA SÜRECİ NASIL YAPILIR?

Süreç 4 aşamada gerçekleştirilir.

*Aday Gösterme

Bakanlıkça belirlenen tanılama yaşı veya sınıf seviyesi esas alınarak ve genel zihinsel yetenek, görsel sanatlar ile müzik alanlarında özel yetenekli olduğu düşünülen öğrencilerin BİLSEM' lere aday gösterilmesi ile ilgili iş ve işlemler, Bakanlıkça yayımlanan tanılama takvimi doğrultusunda yürütülür.

*Tanılama

BİLSEM'e kaydı yapılacak öğrencilerin tanılanmasına ilişkin iş ve işlemler Bakanlığın yayımladığı kılavuz doğrultusunda Bakanlık, il tanılama sınav komisyonu, BİLSEM'ler ile rehberlik ve araştırma merkezlerince yürütülür.

*Grup Tarama

Aday gösterilen öğrenciler Bakanlıkça belirlenen ölçütler ve ölçme araçları ile grup taramasına alınır.

*Bireysel Değerlendirme

Tanılama takvimi süreci içerisinde, grup taramasında belirlenen ölçütte ya da üzerinde performans gösteren öğrencilerin listesi Bakanlıkça il tanılama sınav komisyonuna gönderilir. İl tanılama sınav komisyonu tarafından Bakanlıkça belirlenen ölçütler doğrultusunda, objektif ve standart ölçme araçları ile öğrencilerin bireysel incelemesi yapılır.

3. ÖZEL YETENEKLİ ÖĞRENCİ TANILAMASINA KATILACAK ÖĞRENCİLERE DERS ALDIRMANIN FAYDASI OLUR MU?

Özel yetenekli öğrencilerin tanılama süreci var olan yeteneklerin açığa çıkarılması esasına dayalı olduğu için yapılan testlere öğrencinin hazırlık yapması anlamsızdır. Sahip olduğu yeteneğin ortaya çıkarılması bu tanılama sürecinde uzmanlarca sağlanmaktadır.

4. ÖZEL YETENEKLİ BİREYLERİN EĞİTİMİ ÖRGÜN VE YAYGIN EĞİTİMDE NASIL PLANLANIR?

Özel yetenekli bireylere yönelik olarak örgün ve yaygın eğitimde tek tip uygulamalar yerine bilgi ve deneyim paylaşımını esas alan, bireyin ilgi, yetenek ve potansiyeline göre farklılaştırılmış, bireyselleştirilmiş, zenginleştirilmiş, hızlandırılmış çoklu modeller önerilmektedir.

5. DESTEK EĞİTİM ODASI NEDİR?

Kaynaştırma uygulamaları yoluyla eğitimlerine devam eden öğrenciler ile üstün yetenekli öğrencilere ihtiyaç duydukları alanlarda destek eğitim hizmetleri verilmesi için düzenlenmiş ortamdır.

6. DESTEK EĞİTİM ODALARINDA KİMLER TARAFINDAN EĞİTİM VERİLİR?

Öğrencilerin eğitim ihtiyaçları, takip ettikleri eğitim programı ve öğrencilerin kayıtlı oldukları kademe esas alınarak özel eğitim öğretmenleri, okul öncesi öğretmenleri, sınıf ve diğer alan öğretmenleri görevlendirilir.

7. ÖZEL YETENEKLİ ÖĞRENCİLER İÇİN OKULLARDA VERİLECEK EĞİTİM PROGRAMI KİMLER TARAFINDAN YAPILIR?

Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliğince; özel eğitime ihtiyacı olan öğrencilerin eğitimlerini sürdürdükleri okul ve kurumlarda eğitim performansları ve ihtiyaçları doğrultusunda BEP'lerini hazırlamak amacıyla bireyselleştirilmiş eğitim programı geliştirme birimi oluşturulur.

8. EĞİTİM SİSTEMİ İÇİNDE ÖZEL YETENEKLİ BİREYLERİN GELİŞİMLERİ NASIL TAKİP EDİLİR?

Gerektiğinde e-okul modülü de kullanılarak, özel yetenekli bireylerin sınıfta öğretmenleri ve akranları tarafından gözlemlenmelerinin yanı sıra, BEP dosyası kapsamında yer alan kontrol listeleri, zenginleştirilmiş eğitim programları, ürün seçki dosyaları (ÜSD) vb. araçlar temel alınarak takipleri yapılır.

9. EĞİTİM SİSTEMİNDE YARATICILIK, LİDERLİK GİBİ ÖZELLİKLER NASIL DESTEKLENİR?

Öğretmenler tarafından, öğrencilerin bireysel farklılıklarına uygun olarak BEP kapsamında hazırlanan farklılaştırılmış ve zenginleştirilmiş etkinliklerle desteklenmeleri sağlanır.

10. ÖZEL YETENEKLİ OLDUĞU TESPİT EDİLEN ÖĞRENCİLERE HANGİ KURUM TARAFINDAN NASIL BİR EĞİTİM VERİLİR?

Özel yetenekli öğrencilere okulun ve bölgenin fırsatları göz önünde bulundurularak, buldukları ortamlarda, akranlarından ayrıştırılmadan, türdeş yetenek grupları oluşturularak, destek eğitim odalarında, kaynaştırma eğitiminde, hafta içi ve hafta sonu uygulamaları şeklinde, BİLSEM'lerin destek ve tecrübelerinden yararlanarak eğitim verilir.

11. ÖZEL YETENEKLİ BİREYLERİN EĞİTİMİNDE ETKİNLİKLER NASIL ZENGİNLEŞTİRİLİR?

Öğrencinin akademik gelişiminin desteklenmesi ve performansının artırılması için yatay veya dikey eksenli olarak müfredatta oluşturulan etkinlik ekleme ve derinleştirme çalışmaları şeklinde yapılır.

12. BEP VE BÖP DOSYASI NEDİR?

Özel yetenekli bireyin eğitim sürecinde kullanılmak üzere hazırlanmış; içinde öğrenci kimlik bilgileri formu, öğrenci merkezli müfredat, öğrenci hazır bulunuşluk düzeyi, yönlendirme formu, veli değerlendirme formu ve kontrol listelerinin bulunduğu envanteri ifade eder.

13. ÖZEL YETENEKLİ BİREYLER TÜM ALANLARDA BAŞARILI MIDIR?

Literatürde, özel yetenekli çocukların genellikle, normal gelişim gösteren çocuklara göre, yetenekli oldukları alanda daha hızlı ilerledikleri vurgulanmaktadır. Ancak özel yeteneklilik tiplerine göre bu hızlı ilerleme özelliği değişebilir. Özel bir alanda yetenekli olan çocuğun tüm gelişim alanlarında hızlı olması beklenmemelidir. Örneğin, görsel sanat alanında özel yetenekli olan çocuk sadece bu alanda yaşitlarından özel olma özelliği göstererek diğer gelişim alanlarında standart gelişim ritmi izleyebilir.

Fatsa Rehberlik ve Araştırma Merkezi

